

Metodika vymezení krajinného prvku „mokřad“ a „skalka“

2024

Obsah:

1. Úvod – cíl.....	1
2. Přínos mokřadů pro životní prostředí, jejich ekosystémové služby	1
3. Přínos skalek pro životní prostředí, jejich ekosystémové služby	2
4. Legislativní základ.....	2
5. Definice krajinného prvku mokřad a skalka	3
6. Kritéria pro evidenci krajinného prvku mokřad a skalka v LPIS	4
6.1. Co je a co není mokřad	4
6.2 Co je a co není skalka	8
7. Příklady mokřadů a skalek, fotografie z terénu	8
8. Zakázané/povolené činnosti na ploše krajinného prvku mokřad a skalka	15
8.1. Mokřad	15
8.2. Skalka.....	17
9. Postup vymezení krajinného prvku mokřad a skalka.....	17
9.1 Výběr a ověření území s potenciálním mokřadem/skalkou.....	24
9.2 Zakreslení enviro polygonu mokřad/skalka v modulu Enviro	25
9.3 Schválení návrhu audity 0, 1 a 2.....	32
9.4 Aktualizace vrstvy ekologicky významných prvků (KP) v LPIS	32
9.5 Aktualizace – průběžná/mimořádná	33
9.6 Doporučení pro žadatele/uživatele.....	34
9.7 Zrušení ekologicky významného prvku (KP) – důvody, vyšší moc.....	34
10. Postup kontrol na místě (KNM) a vyhodnocování porušení	34
11. Seznam zkratk	35
Příloha 1: Grafické znázornění postupu vymezení.....	37
Příloha 2: Kontakty jednotlivých pracovišť vymezujících organizací.....	38
Příloha 3: Mapa územní působnosti vymezujících organizací	44

1. Úvod – cíl

Metodika byla vydána v r. 2016 s cílem seznámit zemědělskou i odbornou veřejnost s krajinným prvkem (KP) **mokřad**; po několika letech zkušeností s implementací předkládáme aktualizovanou verzi Metodiky, včetně popisu a postupu k novému KP **skalka**. **Metodika popisuje** definici obou KP, postup jejich vymezení v evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů (LPIS), vhodné a nevhodné zásahy, a v neposlední řadě kontrolu dodržování podmínek ochrany KP a případné sankce.

2. Přínos mokřadů pro životní prostředí, jejich ekosystémové služby

- akumulace vody v krajině

Mokřady zadržují v krajině vodu – část vody, která na území mokřadu dopadne ve formě srážek nebo přiteče z jeho povodí ve formě povrchového či podpovrchového přítoku, se v mokřadu zadrží na delší dobu (mluvíme o akumulaci). V období nedostatečných srážkových úhrnů je pak tato voda k dispozici jak organismům z plochy mokřadu, tak i z okolí. Postupné uvolňování vody z mokřadů může také přispět k nalepšování ekologických průtoků ve vodních tocích a poskytuje tak řadu ekosystémových služeb (např. podporu života ryb, rekreaci, samočisticí procesy, zlepšování mikroklimatu, poskytování zdroje vody aj.). Voda zadržená v krajině neodtéká řekami do moře, ale zůstává v území.

- zlepšení mikro i mezoklimatu

Mokřady zlepšují klimatické podmínky na svém území a v blízkém okolí tím, že zvlhčují vzduch i půdu a díky fyzikálním vlastnostem zadržované vody tlumí teplotní extrémy. Voda odpařená z mokřadů za horkých letních dní jednak snižuje teplotu vzduchu, jednak se vrací do malého koloběhu vody a přispívá k atmosférickým srážkám v regionu (rosa, mlha, déšť).

- retence vody a protipovodňová ochrana

Tato role mokřadu se bude lišit v závislosti na jeho umístění na zemědělském půdním fondu (ZPF): rozlišujeme zpravidla situování mokřadu v říční nivě (výtoková oblast povodí) nebo ve vyšších částech povodí (infiltrační a transportní oblast). Pokud disponuje mokřad aktuálně prázdným retenčním prostorem, podílí se tento prostor na snižování povodňových rizik tím, že zcela nebo částečně zachytí objem přitékajících vod. Mokřad navíc může poskytnout i určitou ochranu před vodní erozí (přerušením dráhy soustředěného odtoku) a snížit odnos půdy do vodních toků a nádrží (avšak s rizikem postupného zazemňování mokřadu). V případě naplnění retenční kapacity mokřadu může na svažitých pozemcích s nedostatečným vegetačním krytem vznikat naopak riziko rozvoje nadměrné vodní eroze pozemků, nacházejících se pod mokřadem. Tomu lze předcházet realizací protierozních opatření (na orné půdě např. zatravněním odtokových linií). Mokřad situovaný v říční nivě se uplatní zvětšením retenčních prostorů nivy během rozlivu vodního toku mimo koryto.

- biotop pro faunu a floru

Mokřady poskytují příznivé podmínky pro rozvoj mokřadních společenstev a výskyt na vodu vázaných organismů, zároveň ale také slouží jako zdroj vody pro živočichy z blízkého i dalekého okolí (zejm. obojživelníky, ptactvo, zvěř), zejména v období jejího nedostatku.

- zvýšení hodnoty kulturní krajiny

Mokřady jednoznačně zvyšují prostorovou i kvalitativní různorodost (heterogenitu) krajiny, čímž nepochybně zlepšují její ekologickou stabilitu a zároveň zvyšují její estetické hodnoty a rekreační funkce. Mokřady jsou tradiční součástí české krajiny a poskytují celou řadu ekosystémových služeb (tj. společenských požitků poskytovaných ekosystémy).

3. Přínos skalek pro životní prostředí, jejich ekosystémové služby

- biotop pro faunu a floru

Skalky poskytují příznivé podmínky pro rozvoj charakteristických společenstev a výskyt na skalní výchozy vázaných organismů, zároveň ale také slouží jako úkryt pro živočichy z blízkého i dalekého okolí (zejména hmyz, plazy, ptactvo, drobnou zvěř).

- Ochrana regionálně specifických geologických a geomorfologických fenoménů, včetně udržení krajinného rázu; skalky bývají součástí ochrany přírodních parků a přírodních památek.

- zvýšení hodnoty kulturní krajiny

Skalky jednoznačně zvyšují prostorovou i kvalitativní různorodost (heterogenitu) krajiny, čímž nepochybně zlepšují její ekologickou stabilitu a zároveň zvyšují její estetické hodnoty a rekreační funkce. Skalky jsou tradiční součástí české krajiny a poskytují ekosystémové služby.

4. Legislativní základ

Od roku 2009 je v České republice vyplácení přímých plateb a dalších vybraných plošných podpor "podmíněno" plněním standardů Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a dodržováním povinných požadavků na hospodaření formulovaných na základě evropských předpisů. Plnění standardů a požadavků podléhá tzv. kontrole podmíněnosti. Formu standardů a požadavků i metodu kontroly si každý členský stát EU stanovuje sám, dle národních specifik.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/2116, o financování, řízení a monitorování Společné zemědělské politiky, stanovuje rámec, na jehož základě každý členský

stát definuje standardy DZES. Pro naplnění požadavků tohoto nařízení byla jako jedna z podmínek stanovena ochrana KP, které mají zásadní vliv na utváření zemědělské krajiny a jsou zaneseny v LPIS (nejedná se o významné krajinné prvky dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny!). KP jsou druhem ekologicky významných prvků (EVP), které lze využít jako neprodukční plochy v rámci celofaremní ekoplatby.

Podle nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů, ve znění pozdějších předpisů (dále NV LPIS), mohou být v LPIS ve vrstvě EVP evidovány následující KP:

- 1) mez,
- 2) terasa,
- 3) travnatá údolnice,
- 4) skupina dřevin,
- 5) stromořadí,
- 6) solitérní dřevina,
- 7) příkop,
- 8) mokřad
- 9) skalka.

KP, a to i neevidované v LPIS, jsou před rušením a poškozováním chráněny standardem DZES 8B., dle nařízení vlády č. 73/2023 Sb., o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům (viz kapitola 8).

V rámci plnění podmínek celofaremní ekoplatby lze KP nebo jejich části, které se nachází na dílu půdního bloku (DPB) s druhem kultury standardní orná půda (R), travní porost (G) nebo úhor (U) a jsou evidované v LPIS, využít ke splnění podmínky vyčlenění minimálního podílu neprodukčních ploch z výměry orné půdy.

5. Definice krajinného prvku mokřad a skalka

Definice KP „mokřad“ a „skalka“ stanoví NV LPIS:

„Mokřadem se rozumí samostatný útvar neliniového typu s minimální výměrou 100 m², sloužící k zajištění retence vody¹ v krajině s cílem udržovat přirozené podmínky pro život vodních a mokřadních ekosystémů podle § 2 odst. 2 písm. i) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Krajinný prvek mokřad může být evidován na ploše půdního bloku podle § 3a odst. 3 zákona o zemědělství“.

„Skalkou se rozumí povrchový přirozený výchoz hornin nebo nerostů s cílem ochrany geomorfologických a geologických jevů podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Skalka může mít charakter

---

¹ Citované Nařízení vlády nezmiňuje schopnost mokřadu vodu "akumulovat", jak je uvedeno v kapitole 2. Termín tak odlišuje dobu zdržení vody ve vodním útvaru. Tato funkce je popsána např. v novější publikaci: Vymazal J., Sklenička P. a kol., 2017 - Umělé mokřadní systémy pro snížení koncentrace dusíku a fosforu v povrchových vodách zemědělských krajin. ČZU v Praze, ISBN 978-80-213-2817-4

jednotlivých kamenů nebo větších skalních útvarů. Součástí skalky může být dřevinná nebo bylinná vegetace. Krajinový prvek skalka může být evidován na ploše půdního bloku podle § 3a odst. 3 zákona“.

6. Kritéria pro evidenci krajinného prvku mokřad a skalka v LPIS

6.1. Co je a co není mokřad

V LPIS mohou být vymezeny mokřady vznikající na periodicky nebo trvale podmáčených půdách. Za mokřad lze považovat plochu, která má potenciál být zamokřená po dobu minimálně 3 měsíců v roce s tím, že tato podmínka nemusí být (s ohledem na aktuální klimatické podmínky) splněna každoročně.

Stanovištní podmínky musí umožňovat rozvoj společenstev charakteristických pro mokřadní ekosystémy. Složením a strukturou vegetace jsou tato společenstva zpravidla odlišná od okolních zemědělských kultur a po vymezení se předpokládá jejich spontánní vývoj nebo agrotechnické operace uvedené v LPIS orgánem ochrany přírody (OOP).

Jako KP mokřad mohou být vymezena i zamokřená místa, vznikající jako důsledek poruchy plošné stavby drenážního odvodnění. Pro ověření přítomnosti staveb je možno využít dostupné podklady. Část evidovaných staveb drenážního odvodnění je v podobě mapové vrstvy Meliorace součástí datové struktury LPIS. Zákresy vrstvy Meliorací je možné porovnat se zdrojovou vrstvou evidovaných odvodněných ploch (<http://eagri.cz/public/web/mze/farmer/LPIS/data-melioraci/>), neboť řada zejména starších staveb ve vrstvě Meliorace LPIS zakreslena není. Dále lze prověřit existenci a dostupnost projektové dokumentace nebo jiného podkladu a informací (majitele či uživatele pozemku, příp. pamětníka), dokumentující existenci drenážního odvodnění v místě potenciálního mokřadu. V neposlední řadě, i s ohledem na postup vymezení viz kapitola 9, lze také prohlédnout všechny dostupné a aktuálně pořizované snímky², i snímky archivní³.

S podporou z Operačního programu Životní prostředí 2021-2027 lze realizovat projekty revitalizace mokřadů a eliminace odvodňovacích zařízení, vč. možnosti podpory projektové přípravy.

Zřízení mokřadu musí být v souladu s pravidly ochrany jím dotčených dalších systémů, opatření a staveb (pozemních, dopravních, vodohospodářských, melioračních a jiných), resp. ochrany vlastnických práv k pozemku (viz např. zákon č. 254/2001 Sb. o vodách, §56 odst. 4b, 4c⁴; zákon 89/2012 Sb. občanský zákoník, § 1013 odst. 1, §1019 odst. 1 atd.).

---

² Tlapáková L., Čmelík M., Žaloudík J., Karas J., 2016: Metodika identifikace drenážních systémů a stanovení jejich funkčnosti. VÚMOP, v.v.i., ISBN 978-80-87361-58-0

³ Šafář, V., Tlapáková, L., 2018: Interpretace prvků drenážního systému z archivních leteckých měřických snímků pro management odvodněných ploch – certifikovaná metodika. VÚMOP, v.v.i., Praha, 2018. Číslo osvědčení 10/2018-SPU/O ISBN 978-80-85881-00-4

⁴ V případech, kdy se zamokření vyskytuje na plošně rozsáhlejší drenážní skupině stavby k vodohospodářským melioracím pozemků, je třeba doložit souhlasné vyjádření všech majitelů pozemků dotčené drenážní skupiny

Jako mokřady mohou být vymezeny též plochy, na kterých se vlivem pravidelných agrotechnických operací (pastva, kosení, orba apod.) v době vymezení nenachází mokřadní nebo jiná vegetace, která by plochu zřetelně odlišovala od okolní zemědělské kultury, avšak ukončení pravidelného obhospodařování umožní následný rozvoj mokřadního společenstva. Cílem je vytvořit nové „přírodní prostředí“, které bude odlišeno od okolního běžně zemědělsky obhospodařovaného pozemku.

Jako KP mokřad nelze vymezit vodní nádrže, stavby a zařízení tvořená nepropustnými konstrukcemi, kde je voda izolována od okolní půdy (např. kořenové čistírny) a mokřady, kde zásobení vodou závisí na jejím aktivním čerpání.

Jako KP mokřad nemůže být vymezena plocha, jejíž zamokření je předpokládáno v souvislosti s plánovanou nebo uskutečněnou realizací záměru revitalizace mokřadu (vč. tvorby tůní apod.) či eliminace odvodňovacího zařízení, avšak k zamokření předmětné plochy dosud nedošlo.

Jak již bylo zmíněno, KP mokřad a skalka může být evidován na ploše půdního bloku (PB) jako ekologicky významný prvek (EVP) podle § 3a odst. 3 č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 3a odst. 4) zmíněného zákona je evidenční jednotkou evidence půdy díl půdního bloku o minimální výměře 0,01 ha, který představuje souvislou plochu zemědělsky obhospodařované půdy, na níž může navazovat plocha s EVP, a pro níž platí mj., že na něm vlastním jménem a na vlastní odpovědnost zemědělsky hospodaří fyzická nebo právnická osoba („uživatel“), je na něm evidován jeden druh zemědělské kultury stanovené podle § 3i, popřípadě se na něm nachází EVP podle § 3aa odst. 4 a jeho hranice vůči jinému DPB lze viditelně identifikovat v terénu.

Podle § 3aa odst. 4 je základní jednotkou EVP prvek, který představuje souvislou plochu i zemědělsky neobhospodařované půdy plnící mimoprodukční funkci zemědělství, popřípadě jiný útvar, který je součástí zemědělsky obhospodařované půdy nebo k ní bezprostředně přiléhá, a který je druhem EVP stanovených NV LPIS jako KP.

Z výše uvedeného vyplývá, že mokřad a skalku lze v LPIS vymezit jako tzv. vnitřní KP (tzn. KP je zcela obklopený zemědělsky obhospodařovanou půdou) nebo vnější KP. Vnitřní KP se nachází uvnitř PB, je součástí jednoho nebo více DPB, případně zbytkové plochy. Zbytková plocha je samostatná část PB, která není součástí žádného DPB. Důvodem evidence byla do konce roku 2019 možnost deklarace veškeré zemědělsky obhospodařované půdy žadatelem v jednotné žádosti. Mezi lety 2015 a 2020 byly generovány automaticky v LPIS jako doplněk PB, který nebyl pokrytý DPB.

(drenážní skupina - viz termín 3.644 dle ČSN 75 0140). Zamokřené místo bude v takovém případě pravděpodobně projevem závady drenážního systému, což zakládá majiteli pozemku/ů povinnosti údržby a oprav této stavby (viz §59 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách), případně důvod k zahájení vodoprávního řízení k odstranění stavby, pokud je mokřad všemi dotčenými majiteli pozemků preferován.

Poznámka: Vodní zákon rozlišuje v rámci kategorie staveb k vodohospodářským melioracím pozemků mj. stavby k odvodnění pozemků. V podmínkách ČR se jako podrobné odvodňovací zařízení na zemědělských půdách (dle Vyhl. č. 225/2001 Sb.) využívalo zejména podzemních trubních systémů (drenáží). V dokumentu tudíž používáme jako synonymum těchto staveb termín "drenážní odvodnění".

Od roku 2020 se význam evidence zbytkových ploch výrazně snížil v souvislosti se zavedením nezpůsobilé plochy DPB podle právních důvodů užívání (PDU). DPB jsou evidovány podle hranic skutečného užívání, plocha bez PDU je vyznačena v rámci DPB jako nezpůsobilá plocha podle PDU. Od 1. ledna 2020 zbytková plocha představuje např. zemědělsky obhospodařovanou plochu PB bez známého uživatele. V PB je např. několik DPB, ale část území v PB není evidováno jako DPB. Plochu obhospodařuje uživatel, který není vedený jako uživatel v LPIS, ale fakticky se jedná o jeden PB.

KP může být evidován jako vnitřní, pak musí být splněna podmínka, že je obklopen zemědělsky obhospodařovanou půdou, tedy musí být součástí DPB, který má definovanou zemědělskou kulturu (např. ornou půdu, trvalý travní porost a další) a nesmí se dotýkat hranice DPB, na kterou navazuje zemědělsky neobhospodařovaná půda (např. silnice, les nebo rybník). Neznamená to, že KP musí být zcela obklopen jedním DPB, ale za vnitřní KP se také považuje KP, který se nachází na hranici DPB, pokud je zároveň z "druhé" strany obklopen dalším DPB se zemědělsky obhospodařovanou půdou nebo případně zbytkovou plochou.

Vnější KP podle § 3a odst. 4 může přiléhat/navazovat na DPB, potom je ale dle NV LPIS evidován jako KP speciální typ DPB s kulturou mimoprodukční plocha (M) spadající do kultury ostatní. Vnější KP nelze využít ke splnění podílu neprodukčních ploch.

Obr. Modrými šipkami je označena mez mezi dvěma DPB, ale protože mez není plně obklopena DPB evidovanými v LPIS (začíná u silnice a dole končí také u ploch neevidovaných jako DPB), tak je považována za vnější. Tuto mez není možné využít jako neprodukční plochu.

Obr. Příklad vnitřního KP, ale ve dvou DPB. Část plochy, která je součástí DPB s kulturou R je možné deklarovat jako neproduktivní plochu (označena modrou šipkou).

Z výše uvedeného vyplývá, že mokřad a skalku lze v LPIS vymezit jako tzv.:

- Vnitřní KP - je zcela obklopený zemědělsky obhospodařovanou půdou; nachází se uvnitř PB, je součástí jednoho nebo více DPB, případně zbytkové plochy.
- Vnější KP - podle § 3a odst. 4 může přiléhat/navazovat na DPB, potom je ale dle NV LPIS evidován jako mimoproduktivní plocha spadající do kultury ostatní. Vnější KP nelze prozatím využít ke splnění podílu neproduktivních ploch.

V současnosti se připravuje úprava pojetí způsobilosti KP. Za způsobilé (i k platbě) a do výměry DPB započítané, budou nově zahrnuty vznikající KP na ploše DPB, byť by se dotýkaly nebo splývaly s hranicí DPB (tedy tzv. vnější krajinné prvky) a zároveň se budou zohledňovat historicky vzniklé KP např. plochy v ekologickém zájmu (EFA), které byly dříve využitelné v greeningu. Konkrétní nastavení je předmětem detailnějšího technického, metodického a legislativního dořešení. Předpokládá se, že toto nové nastavení bude účinné pro rok 2025.

6.2 Co je a co není skalka

Jako skalky označujeme morfologické útvary reprezentované výchozy a bloky hornin přirozeně se vyskytující na zemědělské půdě. Charakteristickým rysem bývá velmi mělká půda v jejich bezprostředním okolí. Na okolní mělké neoratelné půdě se mohou vyskytovat příslušné biotopy s význačnými druhy, včetně chráněných. Jde o celý morfologický útvar (obvykle vyvýšený nad terénem) včetně částí překrytých mělkou vrstvou půdy, tedy nejen samotný skalní výchoz (ten může tvořit menšinu prvku). Skalkou může být i odkrytý výchoz hornin nebo pozůstatek historického dobývání, pokud jde o maloplošný (obvykle do rozlohy cca 200-300 m²) tzv. polní lůmek.

Skalkou nejsou kameny a balvany umístěné na ploše lidskou činností – agrární snosy (haldy a valy), zídky, bloky přemístěné odjinud, umělé „menhiry“ atp. Tyto útvary mohou být součástí jiných KP, např. mezi nebo skupin dřevin.

7. Příklady mokřadů a skalek, fotografie z terénu

Mokřady na zemědělské půdě vznikají zpravidla v nivách, při okrajích vodních ploch, v místech terénních depresí, nepropustného podloží a pramenišť, při vyústění odvodňovacích soustav nebo v místě průsaku vlivem jejich poškození či ucpání.

Příklady mokřadů:

Pramen, prameniště

Tůň

Zaplavovaná nebo mokrá louka nebo její část

Jiné vodní a bažinné biotopy

Rákosina, ostřicová louka

Rašeliniště a slatiniště

Slanisko

Trvale nebo pravidelně dočasně podmáčená část pole

Příklady mokřadů

1. Foto: Ukázka prameniště v terénu (foto AOPK ČR)

2. Foto: Ukázka mokřadu na horské pastvině (foto AOPK ČR)

3. Foto: Ukázka mokřadu s plně vyvinutými rostlinnými společenstvy (foto AOPK ČR)

4. Foto: Ukázka mokřadu s tůňkou na podmáčené louce (foto AOPK ČR)

5. Foto: Ukázka mokřadu vzniklého dočasně činností bobra evropského (foto AOPK ČR)

6. Foto: Pravidelně dočasně podmáčená část pole (foto AOPK ČR)

Příklady skalek

7. Foto: Skalka zarostlá stromy a keři, s křížkem, oblast Znojemsky (foto NP Podyjí)

8. Foto: Skalky na pastvině, CHKO České Středohoří (foto AOPK ČR)

9. Foto: Skalka s dřevinou a travinným biotopem, CHKO Žďárské vrchy (foto AOPK ČR)

10. Foto: Soustředěné skalní výchozy s vyvinutým suchým trávníkem a koniklecem, CHKO Žďárské vrchy (foto AOPK ČR)

11. Foto: Skalka s dřevinami, Sedlčansko, Střední Čechy (foto AOPK ČR)

12. Foto: Polní lůmek na Českomoravské vysočině (foto AOPK ČR)

8. Zakázané/povolené činnosti na ploše krajinného prvku mokřad a skalka

KP, a to i nevidované v LPIS, je standardem DZES 8B. zakázáno rušit a poškozovat tak, aby nedošlo:

- ke snížení výměry nebo poškození vegetačního, skalnatého nebo kamenného krytu,
- k provádění odvodňovacích operací,
- provádění navážky zeminy nebo uskladňování organického materiálu,
- k mechanickému poškození nadzemní nebo podzemní části dřevin, nebo
- k aplikaci hnojiv, přípravků na ochranu rostlin a upravených kalů.

8.1. Mokřad

Mezi poškozující činnosti patří zejména odvodňování nebo zasypávání plochy mokřadu, ukládání posklizňových zbytků a jiného organického materiálu na plochu mokřadu, provádění navážky zeminy nebo skládka stavebních sutí a dalších odpadů na plochu mokřadu, umělé snížení výměry mokřadu, vjíždění technikou do plochy mokřadu (pokud nejde o povolenou agrotechnickou operaci), výsev či výsadba zemědělských plodin, aplikace hnojiv a biocidů a provádění jakýchkoliv dalších agrotechnických operací na ploše mokřadu bez souhlasu OOP.

Pouze na základě souhlasného stanoviska OOP se zásahem do krajinného prvku, které je evidováno v LPIS, je možno provádět v ploše mokřadu agrotechnické operace (pokosení, pastvu, orbu, výřez náletu apod.). Informace o doporučených operacích může být také definována v detailu poznámky k vymezenému mokřadu v LPIS.

13. Foto: Poškození KP mokřad (v občas sečené louce) hlubokými koležemi (foto AOPK ČR)

14. Foto: Poškození nově vytvořeného KP mokřad rozšlapáním hospodářskými zvířaty (foto AOPK ČR)

8.2. Skalka

Mezi poškozující činnosti patří zejména snížení výměry nebo poškození skalnatého nebo kamenitého krytu, změna vizuálních vlastností i geomorfologického reliéfu, ukládání posklizňových zbytků a jiného organického materiálu na plochu skalky, provádění navážky zeminy nebo skládka stavebních sutí a dalších odpadů na plochu skalky, výsev či výsadba zemědělských plodin, aplikace hnojiv a biocidů a provádění jakýchkoliv dalších operací na ploše skalky bez souhlasu OOP.

Pouze na základě souhlasného stanoviska OOP k zásahu do krajinného prvku, které je evidováno v LPIS, je možno provádět v ploše skalky výřez nežádoucích keřů i stromů, pastvu, případně další péči. Informace o doporučených operacích může být také definována v detailu poznámky k vymezené skalce v LPIS. Povolení výřezu musí zohlednit péči o biotopy skupiny K, jsou-li vyvinuty, a ochranu potenciálních hnízdišť, např. v rámci ptačí oblasti (pěnice vlašská apod.).

9. Postup vymezení krajinného prvku mokřad a skalka

Vymezení mokřadu a skalky může provést místně příslušný OOP (seznam místně příslušných OOP, odpovědných za vymezování je uveden v Příloze 1) z vlastního podnětu nebo z podnětu zemědělce. Pokud k vymezení a následné evidenci přikročí OOP z vlastního podnětu, projedná pracovník OOP pověřený vymezováním (vymezovatel) konkrétní návrh se zemědělcem. Je žádoucí, aby zemědělec v případě, že nehopodaří na vlastních pozemcích, projednal vymezení KP s vlastníkem pozemku a předešel tak případným konfliktům ohledně způsobu obhospodařování pronajaté půdy.

KP mokřad nebo skalka může být vymezen také na podnět vlastníka pozemku. V případě vnitřního KP, nebo vnějšího KP zasahujícího do plochy DPB, by měl vlastník pozemku o zaevidování KP informovat hospodařícího zemědělce (pokud se nejedná o tutéž osobu).

Pozn. Obdrží-li podnět k zaevidování KP mokřad/skalka SZIF, sdělí podateli podnětu informaci o výše uvedeném standardním postupu vymezování a evidence a KP zaeviduje až poté, co příslušný OOP provede zákres do vrstvy ENVIRO LPIS a proběhne jeho schválení (audity 0,1,2).

Základem pro vymezení mokřadů/skalek v LPIS by měla být znalost terénu a místních podmínek, včetně existence staveb k vodohospodářským melioracím pozemků (u mokřadů). Pro identifikaci mokřadů lze také využít ortofoto podklad v LPIS. V řadě případů lze na základě ortofota spolehlivě identifikovat mokřadní společenstvo, zpravidla je vidět jeho tmavší barva a odlišná struktura vegetace od okolní kultury, čehož lze využít zejména na travních porostech.

Obr.: Příklady mokřadů, jak jsou vidět na ortofotech (LPIS).

Jako podklad pro vymezení mokřadů lze využít vrstvu mapování mokřadů v ČR zpracovanou Agenturou ochrany přírody a krajiny (AOPK ČR). Vrstva je dostupná na portálu mapy.nature.cz v záložce Aplikovaná ochrana přírody. Jde o přehled mokřadů, který je tvořen: databází mokřadů (mezinárodní, národní a lokální), mokřadními a vodními biotopy z mapování biotopů, mokřady ČSOP a mokřady vymezenými v LPIS.

Na travních porostech lze určit mokřad jako KP také s využitím klasifikace biotopů (typů stanovišť) dle Katalogu biotopů v ČR s tím, že pro takto definované plochy je k dispozici konkrétní vymezení na základě vrstvy mapování biotopů.

K zařazení mezi KP mokřady lze navrhnout zejména biotopy uvedené pod kódy R1.1, R1.2, R2.1, R2.2, R2.3, V2, V5, M1.1, M1.2, M1.3, M1.5, M1.6, M1.7, M1.8, M2.2, M2.3, M2.4, M5, M6, M7 (popř. i další biotopy formačních skupin R a M, pokud by se v rámci půdních bloků vyskytly). Případně lze zařadit i vlhké louky T 1.5 - T1.10.

R1.1 Luční pěnovcová prameniště – Fytocenologie: Svaz *Caricion davallianae* Klika 1934 (z menší části; viz také R2.1): *Carici flavae-Cratoneuretum filicini* Kovács et Felföldy 1958. – Svaz *Calthion palustris* Tüxen 1937, podsvaz *Calthenion palustris* (z menší části; viz také T1.5): *Cirsietum rivularis* Nowiński 1927, *Eriophoretosum latifoliae* Balátová-Tuláčková 1973 p.p., *Cirsietum rivularis equisetetosum telmateiae* Hájek 1998.,

R1.2 Luční prameniště bez tvorby pěnovců – Fytocenologie: Svaz *Cardamino-Montion* Br.-Bl. 1926 (zčásti; viz také R1.5): *Caltho minoris-Philonotidetum seriatae* (Kästner 1938) Hadač 1983.,

R2.1 Vápnitá slatiniště – Fytocenologie: Svaz *Caricion davallianae* Klika 1934 (z větší části; viz také R1.1): *Juncetum subnodulosi* Koch 1926, *Eleocharitetum pauciflorae* Lüdi 1921, *Valeriano dioicae-Caricetum davallianae* (Kuhn 1937) Moravec in Moravec et Rybníčková 1964, *Schoenetum nigricantis* Koch 1926, *Seslerietum uliginosae* (Palmgren 1916) Soó 1941, *Valeriano simplicifoliae-Caricetum flavae* Pawlowski et al. 1960.,

R2.2 **Nevápnitá mechová slatiniště** – Fytocenologie: Svaz ***Caricion fuscae*** Koch 1926: *Caricetum goodenowii* J. Braun 1915, *Willemetio-Caricetum paniceae* Moravec 1965. – Svaz ***Caricion lasiocarpae*** Vanden Berghen in Lebrun et al. 1949: *Drepanoclado revolventis-Caricetum lasiocarpae* (Koch 1926) Rybníček in Rybníček et al. 1984, *Amblystegio scorpioidis-Caricetum limosae* Osvald 1923, *Amblystegio stellati-Caricetum dioicae* Osvald 1925, *Drepanoclado revolventis-Caricetum diandrae* (Kopecký 1960) Rybníček in Rybníček et al. 1984. – Svaz ***Caricion demissae*** Rybníček 1964: *Scorpidio-Utricularietum* sensu Rybníček 1964, *Chrysohypno-Trichophoretum alpini* Hadač in Březina et al. 1964, *Amblystegio stellati-Caricetum paniceae* Osvald 1925. – Svaz ***Drepanocladion exannulati*** Krajina 1933: *Calli ergo sarmentosii-Eriophoretum angustifolii* Nordhagen 1927. – Svaz ***Sphagno warnstorfiani-Tomenthypnion*** Dahl 1957: *Sphagno warnstorfiani-Eriophoretum latifolii* Rybníček 1974, *Sphagno-Caricetum lasiocarpae* Steffen 1931, *Sphagno-Caricetum appropinquatae* (Šmarda 1948) Rybníček 1974, *Sphagno warnstorfiani-Caricetum davallianae* Rybníček in Rybníček et al. 1984.,

R2.3 **Přechodová rašeliniště** - Fytocenologie: Svaz ***Eriophorion gracilis*** Preising in Oberdorfer 1957: *Agrostio caninae-Caricetum diandrae* Pault et Lutz 1941, *Carici limosae-Sphagnetum contorti* Warén 1926, *Carici chordorrhizae-Sphagnetum obtusi* Warén 1926, *Phragmito-caricetum lasiocarpae* Rybníček in Rybníček et al. 1984. Svaz ***Sphagno recurvi-Caricion canescentis*** Passarge (1964) 1978: *Junco filiformis-Sphagnetum recurvi* Osvald 1923, *Polytricho communis-Molinietum coeruleae* Hadač in Hadač et Váňa 1967, *Carici rostratae-Sphagnetum apiculati* Osvald 1923, *Sphagno recurvi-Caricetum limosae* Osvald 1923, *Carici filiformis-Sphagnetum apiculati* Warén 1926, *Carici chordorrhizae-Sphagnetum apiculati* Warén 1926, *Carici echinatae-Sphagnetum Soó* 1934.,

V2 **Makrofytní vegetace mělkých stojatých vod** – Fytocenologie: Svaz ***Ranunculion aquatilis*** Passarge 1964: *Batrachietum aquatili-peltatae* Sauer 1937, *Batrachio trichophylli-Callitrichetum cophocarpae* Soó (1927) 1960, *Batrachietum circinati* (Bennema et Westhoff 1943) Segal 1965, *Batrachietum rionii* Hejný et Husák 1978, *Hottonietum palustris* Tüxen 1937, *Callitrichetum hermaphroditicae* Černohous et Husák 1986.,

V5 **Vegetace parožnatek** – Fytocenologie: Svaz ***Nitellion flexilis*** Dąbbska 1966: *Nitelletum flexilis* Corillion 1957, *Charetum braunii* Corillion 1957. – Svaz ***Charion asperae*** Krause 1969: *Charetum asperae* Corillion 1957, *Charetum hispidae* Corillion 1957. – Svaz ***Charion vulgaris*** (Krause et Lang 1977) Krause 1981: *Charetum vulgaris* Krause 1969. – Svaz ***Charion fragilis*** Krausch 1964: *Charetum globularis* auct. – Svaz ***Charion canescentis*** Krausch 1964: *Charetum canescentis* Corillion 1957.,

M1.1 **Rákosiny eutrofních stojatých vod** – Fytocenologie: Svaz ***Phragmition communis*** Koch 1926: *Scirpetum lacustris* Schmale 1939, *Typhetum angustifoliae* Pignatti 1953, *Phragmitetum communis* (Gams 1927) Schmale 1939, *Glycerietum maximae* Hueck 1931, *Typhetum latifoliae* Lang 1973, *Typhetum laxmannii* Nedelcu 1968, *Sparganietum erecti* Roll 1938, *Acoretum calami* Egger 1933, *Equisetetum fluviatilis* Steffen 1931.,

M1.2 **Slanomilné rákosiny a ostřicové porosty** – Fytocenologie: Svaz ***Scirpion maritimi*** Dahl et Hadač 1941: *Bolboschoenetum maritimi* Egger 1933, *choenoplectetum tabernaemontani*

Soó 1947. – Svaz ***Magnocaricion elatae*** Koch 1926 (viz take M1.7 a M1.8): *Caricetum melanostachyae* Balász 1943.,

M1.3 **Eutrofní vegetace bahnitých substrátů** – Fytocenologie: Svaz ***Oenanthion aquaticae*** Hejný ex Neuhäusl 1959: *Glycerio fluitantis-Oenanthetum aquaticae* (Eggler 1933) Hejný 1948, *Rorippo amphibiae-Oenanthetum aquaticae* (Soó 1928) Lohmeyer 1950, *Sagittario-Sparganietum emersi* Tüxen 1953, *Hippuridetum vulgare* Passarge 1955, *Scirpetum radicans* Hejný in Hejný et Husák 1978, *Eleocharitetum palustris* Ubrizsy 1948, *Butomo-Alismatetum lanceolati* (Timar 1957) Westhoff et Segal in Westhoff et den Held 1969.,

M1.5 **Pobřežní vegetace potoků** – Fytocenologie: Svaz ***Sparganio-Glycerion fluitantis*** Br.-Bl. et Sissingh in Boer 1942: *Glycerietum fluitantis* Wilczek 1935, *Glycerietum plicatae* (Kulczyński 1928) Oberdorfer 1954, *Glycerietum nemoralis-plicatae* Kopecký 1972, *Glycerio-Sparganietum neglecti* Koch 1926, *Helosciadietum* Br.-Bl. 1931, *Beruletum angustifoliae* Roll 1938, *Nasturtietum officinalis* Seibert 1962, *Leersietum oryzoidis* Krause in Tüxen 1955, *Catabrosetum aquaticae* Kaiser 1926.,

M1.6 **Mezotrofní vegetace bahnitých substrátů** – Fytocenologie: Svaz ***Carici-Rumicion hydrolapathi*** Passarge 1964: *Cicuto-Caricetum pseudocyperi* Boer et Sissingh in Boer 1942, *Calletum palustris* Osvald 1923.,

M1.7 **Vegetace vysokých ostřic** – Fytocenologie: Svaz ***Magnocaricion elatae*** Koch 1926 (viz také M1.2 a M1.8): *Caricetum elatae* Koch 1926, *Caricetum rostratae* Rübel 1912, *Caricetum appropinquatae* Aszód 1936, *Caricetum paniculatae* Wangerin 1916, *Caricetum diandrae* (Almquist 1929) Jonas 1933, *Peucedano-Caricetum lasiocarpae* Tüxen 1937, *Comaro-Caricetum cespitosae* (Dagys 1932) Balátová-Tuláčková 1978, *Caricetum gracilis* Almquist 1929, *Caricetum vesicariae* Br.-Bl. et Denis 1926, *Caricetum ripariae* Soó 1928, *Caricetum distichae* Jonas 1933, *Caricetum acutiformis* Eggler 1933, *Caricetum vulpinae* Nowiński 1927, *Calamagrostietum lanceolatae* Osvald 1923, *Phalaridetum arundinaceae* Libbert 1931.,

M1.8 **Vápnitá slatiniště s mařicí pilovitou (*Cladium mariscus*)** – Fytocenologie: Svaz ***Magnocaricion elatae*** Koch 1926 (viz také M1.7): *Cladietum marisci* Zobrist 1935.,

M2.2 **Jednoletá vegetace vlhkých písků** – Fytocenologie: Svaz ***Radiolion linoidis*** Pietsch 1973: *Centunculo-Anthoceretum punctati* Koch 1926, *Junco tenageiae-Radioletum linoidis* Pietsch 1961, *Hyperico humifusi-Spergularietum rubrae* Wojcik 1968, *Stellario-Scirpetum setacei* Koch ex Libbert 1932. – Svaz ***Eleocharition ovatae*** Philippi 1968 (viz také M2.1): *Gypsophilo muralis-Potentilletum supinae* (Ambrož 1939) Pietsch 1963 (syn. *Gypsophilo muralis-Juncetum bufonii* (Ambrož 1939) Hejný in Hejný et Husák 1978). – Svaz ***Nanocyperion flavescens*** Koch ex Malcuit 1929 (viz také M2.3): *Cyperetum flavescens* Koch 1926.,

M2.3 **Vegetace obnažených den teplých oblastí** – Fytocenologie: Svaz ***Nanocyperion flavescens*** Koch ex Malcuit 1929 (viz také M2.2): *Samolo-Cyperetum fuscii* Müller-Stoll et Pietsch 1985.,

M2.4 **Vegetace jednoletých slanomilných trav** – Fytocenologie: Svaz ***Cypero-Spergularion salinae*** Slavnic 1948: *Crypsietum aculeatae* Wenzl 1934, *Crypsietum schoenoidis* (Soo 1933) Topa 1939.,

M5 **Devětsilové lemy horských potoků** – Fytocenologie: Svaz ***Petasition officinalis*** Sillinger 1933 (viz také R1.4): *Petasitetum hybridi* Oberdorfer 1949, *Petasitetum officinali-glabrati* Sillinger 1933.,

M6 **Bahnité říční náplavy** – Fytocenologie: Svaz ***Bidention tripartitae*** Nordhagen 1940: *Rumicetum maritimi* Sissingh in Westhoff et al. 1946, *Bidentetum tripartitae* Koch 1926, *Bidentetum cernuae* Slavnic 1947, *Polygono brittingeri-Chenopodietum rubri* Lohmeyer 1950. – Svaz ***Chenopodion rubri*** Tüxen in Poli et J. Tüxen 1960 corr. Kopecký 1969: *Chenopodietum glauco-rubri* Lohmeyer in Oberdorfer 1957, *Chenopodietum ficifolii* Hejný in Hejný et al. 1979.,

M7 **Bylinné lemy nížinných řek** – Fytocenologie: Svaz ***Senecion fluviatilis*** Tüxen 1950: *Fallopia-Cucubaletum bacciferi* Passarge (1965) 1976, *Aristolochio-Cucubaletum bacciferi* (Kopecký 1965) Passarge 1976, *Cuscuta europaeae-Convolvuletum sepium* Tüxen (1947) 1950, *Convolvulo-Epilobietum hirsuti* Hilbig, Heinrich et Niemann 1972.,

R 2.1 **Vápnitá slatiniště** – Fytocenologie: Svaz ***Caricion davallianae*** Klika 1934 (viz také R1.1): *Juncetum subnodulosi* Koch 1926, *Eleocharitetum pauciflorae* Lüdi 1921, *Valeriano dioicae-Caricetum davallianae* (Kuhn 1937) Moravec in Moravec et Rybníčková 1964, *Schoenetum nigricantis* Koch 1926, *Seslerietum uliginosae* (Palmgren 1916) Soó 1941, *Valeriano simplicifoliae-Caricetum flavae* Pawłowski et al. 1960.,

R 3.1 **Otevřená vrchoviště** – Fytocenologie: Svaz ***Oxycocco-Empetrion hermaphroditi*** Nordhagen ex Hadač et Váňa 1967 (viz také R3.2): *Scirpo caespitosi-Sphagnetum compacti* Warén 1926, *Sphagno robusti-Empetretum hermaphroditi* Hadač et Váňa 1967, *Empetro hermaphroditi-Sphagnetum fusci* Du Rietz 1926, *Chamaemoro-Empetretum hermaphroditi* Soukupová et al. 1991. – Svaz ***Sphagnion medii*** Kästner et Flössner 1933 (viz také R3.2, R3.4, L10.3 a L10.4): *Eriophoro vaginati-Sphagnetum recurvi* Hueck 1925, *Andromedo polifoliae-Sphagnetum magellanici* Bogdanovskaja-Gienez 1928. – Svaz ***Oxycocco-Ericion*** Nordhagen ex Tüxen 1937 (viz také R3.4): *Scirpo austriaci-Sphagnetum papilloso* Osvald 1923.,

R 3.4 **Degradovaná vrchoviště** – Fytocenologie: Fragmenty svazů ***Sphagnion medii*** Kästner et Flössner 1933 (viz také R3.1, R3.2, L10.3 a L10.4) a ***Oxycocco-Ericion*** Nordhagen ex Tüxen 1937 (viz také R3.1),

T7 **Slaniska** – Fytocenologie: Svaz ***Scorzonero-Juncion gerardii*** (Wendelberger 1943) Vicherek 1973: *Juncó gerardii-Scorzoneretum parviflorae* (Wenzl 1934) Wendelberger 1943, *Loto-Potentilletum anserinae* Vicherek 1973, *Agrostio-Caricetum secalinae* Vicherek 1973, *Blysmo-Juncetum compressi* Tüxen 1950, *Agrostio-Caricetum distantis* (Rapaics 1927) Soó 1939, *Meliloto-Caricetum otrubae* Vicherek 1973. – Svaz ***Puccinellion limosae*** Soó 1933 corr. Wendelberger 1943: *Puccinellietum limosae* Soó 1936.

K zařazení mezi KP skalka lze navrhnout skalní výchozy, na kterých se formují zejména biotopy uvedené pod kódy K3, K4C, T2.3, T3.1, T3.2, T3.3, T3.5, T3.4, T4.1, T4.2, T5.5, T6.1, T6.2, T8.1, T8.3, S1.1, S1.2.

K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny – Fytocenologie. Svaz *Berberidion* Br.-Bl. 1950: *Pruno-Ligustretum vulgaris* Tüxen 1952, *Roso gallicae-Prunetum* Mikyška 1968, *Antherico-Coryletum avellanae* Kaiser 1926, *Rhamno catharticae-Cornetum sanguineae* Passarge 1962, *Violo hirtae-Cornetum maris* Hilbig et Klotz in Rauschert 1990, *Prunetum mahaleb* Nevole ex Müller 1986. – Svaz *Pruno-Rubion radulae* Weber 1974: *Prunus spinosa-Rubus fruticosus* spol.

K4 Nízké xerofilní křoviny - Fytocenologie. Svaz *Prunio spinosae* Soó 1951: *Junipero communis-Cotoneastretum integerrimae* Hofmann 1958 (jen K4A), *Prunetum tenellae* Soó 1951 (jen K4B), *Prunetum fruticosae* Dziubałowski 1925 (jen K4C)

L8.3 Perialpidské hadcové bory - Fytocenologie. Svaz *Erico-Pinion* Br.-Bl. in Br.-Bl. et al. 1939: *Thlaspio montani-Pinetum sylvestris* Chytrý in Chytrý et Vicherek 1996

T2.3 Podhorské a horské smilkové trávníky - Fytocenologie. Svaz TEC *Violion caninae* Schwickerath 1944: TEC01 *Festuco capillatae-Nardetum strictae* Klika et Šmarda 1944, TEC02 *Campanulo rotundifoliae-Dianthetum deltoidis* Balátová-Tuláčková 1980. – Svaz TED *Nardo strictae-Juncion squarrosi* (Oberdorfer 1957) Passarge 1964: TED01 *Juncetum squarrosi* Oberdorfer 1934

T3.1. Skalní vegetace s kostřavou sivou - Fytocenologie. Svaz THA *Alyso-Festucion pallentis* Moravec in Holub et al. 1967: THA01 *Festuco pallentis-Aurinetum saxatilis* Klika ex Čerovský 1949 corr. Gutermann et Mucina 1993, THA02 *Seselio ossei-Festucetum pallentis* Klika 1933 corr. Zólyomi 1966, THA03 *Sedo albi-Allietum montani* Klika 1939, THA04 *Helichryso arenariae-Festucetum pallentis* Vicherek in Chytrý et al. 1997. – Svaz THB *Seslerio-Festucion pallentis* Zólyomi 1966: *Poo badensis-Festucetum pallentis* Klika 1931 corr. Zólyomi 1966

T3.2. Pěchavové trávníky - Fytocenologie. Svaz THC *Diantho lumnitzeri-Seslerion* (Soó 1971) Chytrý et Mucina in Mucina et al. 1993: THC01 *Carici humilis-Seslerietum caeruleae* Zlatník 1928, THC02 *Minuartio setaceae-Seslerietum caeruleae* Klika 1931, THC03 *Saxifrago paniculatae-Seslerietum caeruleae* Klika 1941, THC04 *Asplenio cuneifolii-Seslerietum caeruleae* (Zlatník 1928) Zólyomi 1936

T3.3. Úzkolisté suché trávníky - Fytocenologie. Svaz THD *Festucion valesiaca* Klika 1931: THD01 *Festuco valesiaca-Stipetum capillatae* Sillinger 1930, THD02 *Erysimo crepidifolii-Festucetum valesiaca* Klika 1933, THD03 *Festuco rupicola-Caricetum humilis* Klika 1939, THD04 *Koelerio macranthae-Stipetum joannis* Kolbek 1978, THD05 *Stipetum tirsae* Meusel 1938, THD06 *Astragalo exscapi-Crambetum tatariae* Klika 1939 (jen T3.3B). – Svaz XCD *Artemisio-Kochion prostratae* Soó 1964: XCD01 *Agropyro cristati-Kochietum prostratae* Zólyomi 1958 (jen T3.3B)

T3.4 Širokolisté suché trávníky - Fytocenologie. Svaz THE *Cirsio-Brachypodion pinnati* Hadač et Klika ex Klika 1951: THE01 *Scabioso ochroleuca-Brachypodietum pinnati*

Klika 1933, THE02 *Cirsio pannonici-Seslerietum caeruleae* Klika 1933, THD03 *Polygalo majoris-Brachypodietum pinnati* Wagner 1941, THE04 *Plantagini maritimae-Caricetum flacca* Novák in Chytrý 2007. – Svaz THF ***Bromion erecti*** Koch 1926: THF01 *Carlino acaulis-Brometum erecti* Oberdorfer 1957, THF02 *Brachypodio pinnati-Molinietum arundinaceae* Klika 1939

T3.5. **Acidofilní suché trávníky - Fytocenologie.** Svaz THG ***Koelerio-Phleion phleoidis*** Korneck 1974: THG01 *Potentillo heptaphyllae-Festucetum rupicolae* (Klika 1951) Toman 1970, THG02 *Avenulo pratensis-Festucetum valesiacae* Vicherek et al. in Chytrý et al. 1997, THG03 *Viscario vulgaris-Avenuletum pratensis* Oberdorfer 1949. – Svaz TFD ***Hyperico perforati-Scleranthion perennis*** Moravec 1967 (viz také T5.5 a T6.1): TFD02 *Jasiono montanae-Festucetum ovinae* Klika 1941 (viz také T5.5)

T4.1 **Suché bylinné lemy - Fytocenologie.** Svaz THH ***Geranion sanguinei*** Tüxen in Müller 1962: THH01 *Trifolio alpestris-Geranietum sanguinei* Müller 1962, THH02 *Geranio sanguinei-Dictamnietum albi* Wendelberger ex Müller 1962, THH03 *Geranio sanguinei-Peucedanetum cervariae* Müller 1962

T4.2 **Mezofilní bylinné lemy - Fytocenologie.** Svaz THI ***Trifolion medii*** Müller 1962: THI01 *Trifolio medii-Agrimonetum eupatoriae* Müller 1962, THI02 *Trifolio-Melampyretum nemorosi* Dierschke 1973

T5.5. **Acidofilní trávníky mělkých půd - Fytocenologie.** Svaz TFD ***Hyperico perforati-Scleranthion perennis*** Moravec 1967 (viz také T3.5 a T6.1): TFD01 *Polytricho piliferi-Scleranthetum perennis* Moravec 1967 (pouze porosty bez významného zastoupení efemérních jednoletků, zatímco ostatní porosty patří do T6.1), TFD02 *Jasiono montanae-Festucetum ovinae* Klika 1941 (viz také T3.5)

T6.1. **Acidofilní vegetace efemér a sukulentů - Fytocenologie.** Svaz TFE ***Arabidopsion thalianae*** Passarge 1964: TFE01 *Festuco-Veronicetum dillenii* Oberdorfer 1957. – Svaz TFD ***Hyperico perforati-Scleranthion perennis*** Moravec 1967 (viz také T3.5 a T5.5): TFD01 *Polytricho piliferi-Scleranthetum perennis* Moravec 1967 (pouze porosty s významným zastoupením efemérních jednoletků, zatímco ostatní porosty patří do T5.5)

T6.2. **Bazofilní vegetace efemér a sukulentů - Fytocenologie.** Svaz TFF ***Alyso alyssoidis-Sedion*** Oberdorfer et Müller in Müller 1961: TFF01 *Cerastietum* Oberdorfer et Müller in Müller 1961, TFF02 *Alyso alyssoidis-Sedetum* Oberdorfer et Müller in Müller 1961

T8.1. **Suchá vřesoviště nížin a pahorkatin - Fytocenologie.** Svaz TEE ***Euphorbio cyparissiae-Callunion vulgaris*** Schubert ex Passarge in Scamoni 1963: TEE01 *Euphorbio cyparissiae-Callunetum vulgaris* Schubert 1960

T8.3. **Brusnicová vegetace skal a drolin - Fytocenologie.** Svaz TEF ***Genisto pilosae-Vaccinion*** Br.-Bl. 1926 (viz také S1.3, A2.2 a T8.2): TEF01 *Vaccinio-Callunetum vulgaris* Büker 1942 (viz také T8.2), TEF02 *Calamagrostio arundinaceae-*

Vaccinietum myrtilli Sýkora 1972 (pouze porosty s dominancí *Vaccinium myrtillus*, viz také S1.3)

S1.1 Štěrbínová vegetace vápnitých skal a drolin - Fytocenologie. Svaz SAA *Cystopteridion* Richard 1972: SAA01 *Cystopteridetum fragilis* Oberdorfer 1938, SAA02 *Asplenietum rutae- murario-trichomanis* Kuhn 1937

S1.2 Štěrbínová vegetace silikátových skal a drolin - Fytocenologie. Svaz SAB *Asplenion cuneifolii* Br.-Bl. ex Egger 1955: SAB01 *Asplenietum cuneifolii* Gauckler 1954, SAB02 *Notholaena marantae-Sempervivum hirti* Br.-Bl. 1961. – Svaz SAC *Asplenion septentrionalis* Gams ex Oberdorfer 1938: SAC01 *Woodsia ilvensis- Asplenietum septentrionalis* Br.-Bl. ex Tüxen 1937, SAC02 *Festuco pallentis-Saxifragetum rosaceae* Stöcker 1962, SAC03 *Asplenio trichomanis- Polypodietum vulgaris* Firbas 1924

Při samotném vymezení KP mokřad/skalka v LPIS se postupuje v následujících krocích:

- 1) oslovení OOP vlastníkem pozemku nebo hospodařícím subjektem s návrhem vymezení,
- 2) výběr či ověření návrhu území s potenciálním mokřadem/skalkou (OOP),
- 3) zakreslení enviro polygonu mokřad/skalka v modulu Enviro (OOP),
- 4) schválení návrhu audity 0, 1 (OOP) a 2 (MZe),
- 5) aktualizace vrstvy EVP v LPIS (SZIF – OPŽL).

9.1 Výběr a ověření území s potenciálním mokřadem/skalkou

Konkrétní území je pracovníkem OOP posouzeno nad ortofotomapou, následně je provedeno ověření stavu v terénu a zaměření hranic mokřadu/skalky GPS.

Obr.: Potenciální mokřady (LPIS)

9.2 Zakreslení enviro polygonu mokřad/skalka v modulu Enviro

Polygon mokřad/skalka je zakreslen obdobně jako louky v modulu Enviro a to bez jakýchkoli systémových vazeb či kontrol vůči PB a DPB evidovaným v LPIS s výjimkou případně zjištěné evidence stavby drenážního odvodnění na PB/DPB (viz kapitola 5). Při zakreslování hranic mokřadu/skalky je však nezbytné v adekvátní míře zohlednit data v LPIS (DPB, případně přiléhající KP) - viz níže uvedená pravidla.

Technická pravidla pro zakres hranic mokřadu/skalky:

Pokud je zakres vytvářen nad ortofotem v LPIS, je nutné pracovat v měřítku minimálně 1:700, nebo větším – optimální rozsah měřítek pro práci s ortofotem je za obvyklých podmínek 1:500-1:700.

Pokud je pro zmapování hranice mokřadu/skalky v terénu využita technologie GNSS (GPS), je nutné, aby byla dodržena adekvátní přesnost tohoto mapování. Použitý přístroj by tedy měl odpovídat níže uvedeným standardům:

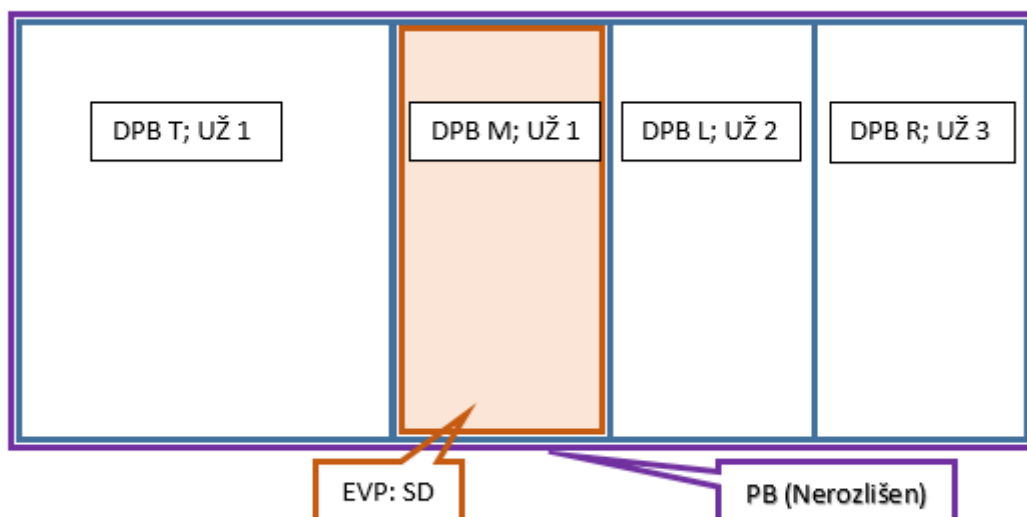
- Pro zaměření s využitím GNSS (GPS) je nutné používat diferenciální korekce (ze sítě referenčních stanic, SBAS apod.), a to z důvodu zajištění adekvátní polohové přesnosti.
- Použitý přístroj musí být schopen zaměřit hranici mokřadu se střední polohovou chybou menší než 1 m.

Zákes nesmí obsahovat topologické chyby (například chyby vzniklé z měření GPS přístrojem, jako jsou smyčky, chybně určené body, příliš blízké linie apod.).

Pokud je vytvářena hranice mokřadu/skalky, přiléhající k „vnější“⁵ hranici DPB, je nutno tuto novou hranici zcela ztotožnit se stávajícími hranicemi DPB, pakliže jsou tyto hranice DPB v LPIS vedeny korektně – s tolerancí 1,5 m vycházející z určité míry subjektivity zákesu. Polygony PB se generují automaticky z bezprostředně sousedících polygonů DPB (včetně DPB M) a případně zbytkových ploch. Automaticky generovaný PB tak zahrnuje DPB, ale i vnější KP na DPB s kulturou M. Aby bylo možné zavést „vnější“ KP do evidence LPIS, musí se jeho hranice vždy dotýkat zemědělsky užívané půdy – DPB nebo zbytkové plochy.

---

⁵ vnější hranic DPB je myšlena část hranice DPB, na kterou nenasazuje žádný další DPB s výjimkou DPB s kulturou M.

Obr. 1 Příklad automatického generování PB: Pracovníci OPŽL evidují do LPIS pouze DPB a EVP (případně zbytkové plochy, pokud pod KP nebude DPB). Pod EVP musí být evidován DPB nebo zbytková plocha, jinak nedojde ke správnému vygenerování PB. PB byl vytvořen automaticky SW LPIS. PB je jeden bez ohledu na zemědělské kultury DPB. Druh PB je evidován jako „nerozlišen“. EVP není obklopený celou zemědělskou půdou evidovanou jako DPB (sousedí se zalesněnou půdou a plochou mimo LPIS), proto nemůže být součástí např. trvalého travního porostu. Ani z kultury M a EVP, ani z DPB se zalesněnou půdou nebo rybníkem se v SW LPIS negeneruje samostatný PB.

Pozn. EVP (ekologicky významný prvek dle zákona o zemědělství) = KP (krajinný prvek)

DPB T – díl půdního bloku s kulturou trvalý travní porost

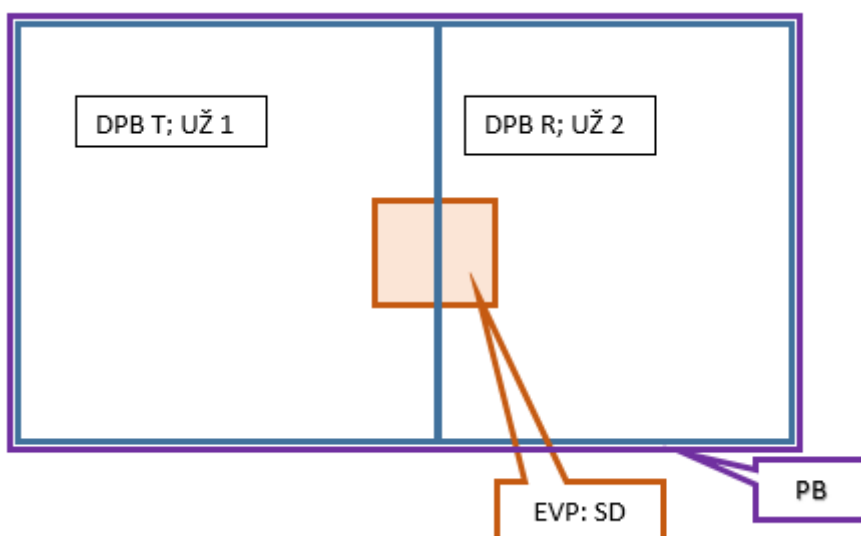
DPB M – díl půdního bloku s kulturou mimoprodukční plocha

DPB L - díl půdního bloku s kulturou les

DPB R - díl půdního bloku s kulturou standardní orná půda

UŽ 1 – uživatel 1

EVP SD – ekologicky významný prvek skupina dřevin

Obr. 2 Příklad: EVP (např. skupina dřevin) je považováno za vnitřní. Přestože EVP se dotýká hranic DPB, tak je celé obklopené zemědělskou půdou evidovanou v LPIS jako DPB (je celé obklopené plochou PB, nedotýká se jeho hranice). V případě vnitřních EVP SW LPIS funguje obdobně jako před rokem 2021 s výjimkou rozlišování druhu PB (zemědělsky obhospodařovaná půda do roku 2020, nerozlišený druh od roku 2021).

Pokud by došlo ke kolizi (překryvu) geometrie mokřadu/skalky s DPB, bylo by nutné upravit průběh hranice DPB formou správního řízení (aktualizace evidence půdy prováděná SZIF!). Nesoulad mezi vrstvou mokřadu/skalky a DPB nesmí vznikat na základě subjektivity fotointerpretace a analogicky nesmí být důsledkem použití různých technologií, chyby GNSS/GPS přístroje apod. **Z uvedeného plyne, že v případech, kdy navržená hranice mokřadu/skalky zasahuje do stávajícího evidovaného DPB o méně než 1,5 m, je vhodné upravit hranici návrhu mokřadu/skalky dle hranice evidovaného DPB tak, aby nebylo nutné zahajovat řízení o aktualizaci evidence půdy.**

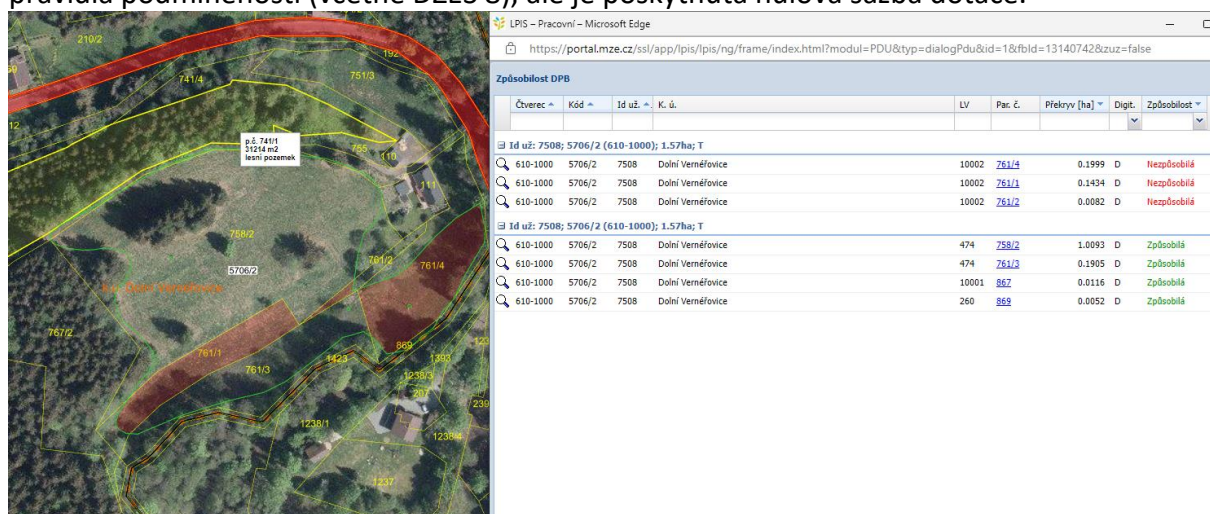
Návrh mokřadu/skalky by tedy měl reflektovat stávající stav v LPIS, tj. pokud to neovlivní správnost vznikajících dat, měla by být respektována stávající hranice v LPIS a zákres by měl být proveden s důrazem na dodržení topologických pravidel.

Příklady mokřadů již evidovaných jako EVP (KP) a jejich vazby na PB a DPB:

1) Enviro polygon mokřad ležící uvnitř zemědělské půdy evidované v rámci jednoho či více DPB nebo DPB a zbytkové plochy (tzv. vnitřní).

Jedná se o vnitřní EVP druhu mokřad. Pokud je i součástí DPB (celá plocha nebo zčásti), může být uživatelem zahrnut do výměry deklarované v žádosti o dotace (přímé platby a další dotace).

V případě posuzování zahrnutí do plochy DPB se zkoumá PDU. Pokud uživatel mokřadu/části DPB s mokřadem není schopen k ploše prokázat PDU, je tato plocha evidována sice jako součást DPB, ale je v LPIS označena jako nezpůsobilá podle PDU. Pro nezpůsobilé plochy podle PDU platí, že je na ně podána žádost o dotace, uživatel musí plnit dotační podmínky i pravidla podmíněnosti (včetně DZES 8), ale je poskytnuta nulová sazba dotace.

Obr. 3 Přehled způsobilosti plochy DPB podle PDU k parcelám katastru nemovitostí (KN)

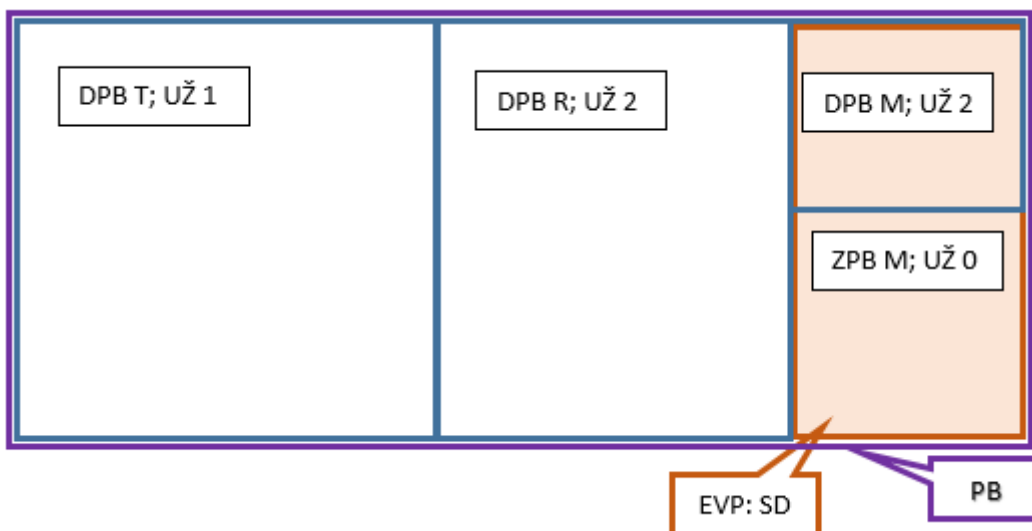
Obr.: Potenciální mokřady (LPIS)

V případě, že se mokřad nachází na DPB s kulturou R, U, G je možné jej využít i jako neproduktivní plochu v rámci celofaremní ekoplatby.

Minimální možná výměra mokřadu činí 100 m² (dle NV LPIS viz výše), maximální možná výměra není stanovena.

2) Enviro polygon mokřad dotýkající se „vnější“ hranice DPB alespoň jedním bodem (tzv. vnější).

Jedná se o vnější EVP druhu mokřad. Pokud uživatel prokáže PDU, bude plocha mokřadu zahrnuta do plochy DPB s kulturou M (mimoproduktivní plocha), tato kultura není způsobilá pro platby. Přilehlé EVP nelze prozatím využít k plnění neproduktivních ploch.

Obr. 4 Příklad: EVP (např. skupina dřevin) je považováno za vnější (přilehlé). EVP není celé obklopené zemědělskou půdou evidovanou jako DPB. Je nutné plochu pod EVP evidovat jako samostatný DPB s kulturou M nebo zbytkovou plochu (podle užívání a PDU). Plocha DPB M i případná zbytková plocha jsou součástí PB (druh nerozlišený), do kterého patří i sousední DPB. Je nepřipustné tuto situaci zaevidovat do LPIS tak, že plocha EVP by byla součástí sousedního DPB s kulturou R.

Pozn. EVP (ekologicky významný prvek dle zákona o zemědělství) = KP (krajinný prvek)

- o Bez nutnosti editovat i stávající DPB.

Návrh enviro polygonu mokřad se dotýká „vnější“ hranice stávajícího DPB– je k němu přilehlý. Tento mokřad nevyvolá žádnou změnu hranic stávajících PB a DPB. Plocha mokřadu nebude způsobilá pro platby.

- Způsobující editaci DPB

Vytvořením přilehlého mokřadu bude upraven i průběh hranice PB a DPB (bude zmenšena jeho výměra, která je způsobilá pro platby) v rámci procesu aktualizace v modulu Evidence půdy. Plocha mokřadu však ani v tomto případě nebude způsobilá pro platby.

Příklady zákresů skalek jako EVP (KP)

- jednotlivá skalka

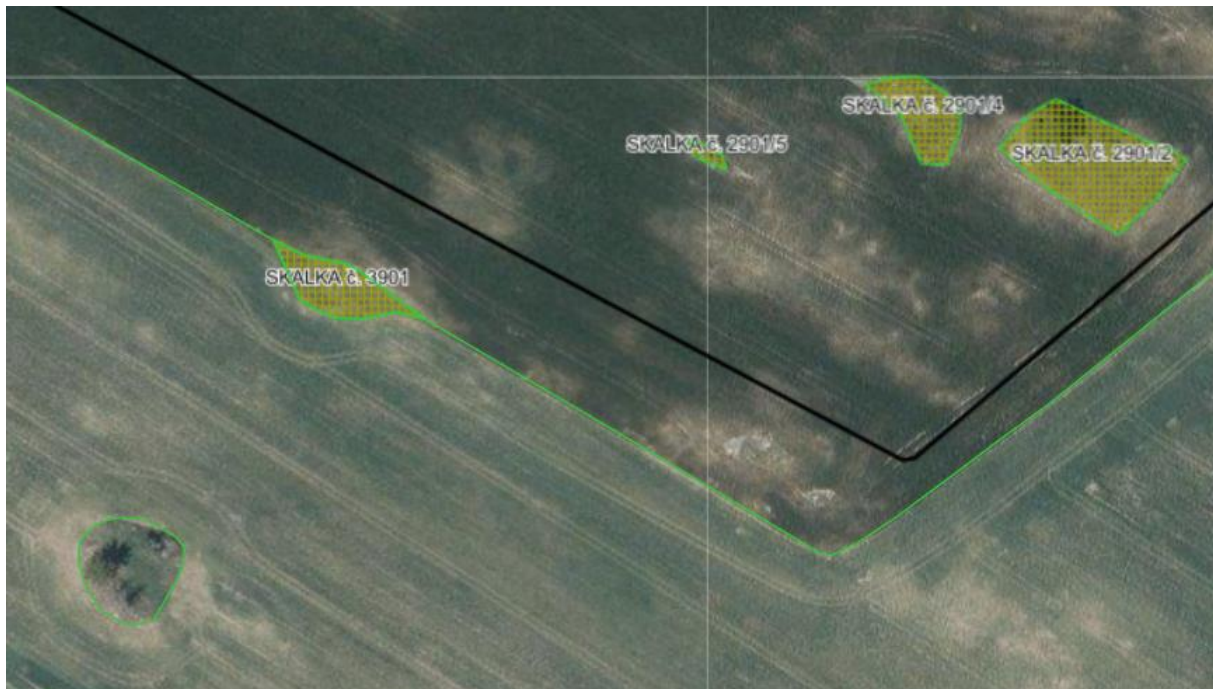
- skalka s dřevinami

- pole s více skalkami

- pole se skalkami jako vnitřními KP a jednou skalkou mezi dvěma DPB (rovněž vnitřní KP)

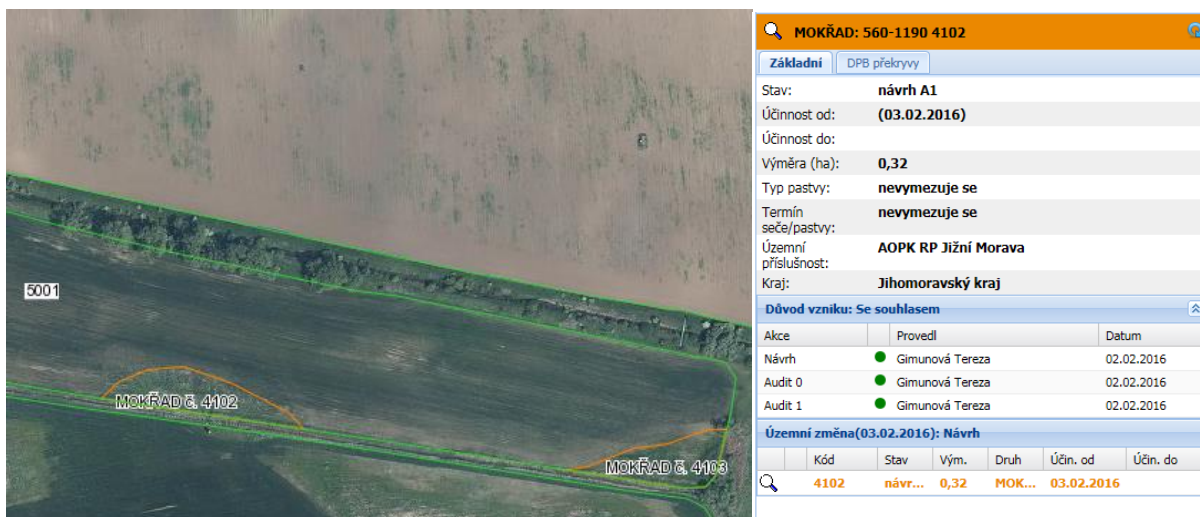
9.3 Schválení návrhu auditu 0, 1 a 2

Schválení zákresu je následně provedeno auditem 0 a auditem 1. Na AOPK ČR audit 0 provádí pracovník regionálního pracoviště, audit 1 provádí pracovník ústředí; v případě NP provádí audit 0 i audit 1 pracovník správy NP. Následný audit 2 provádí pracovník Odboru přímých plateb MZe.

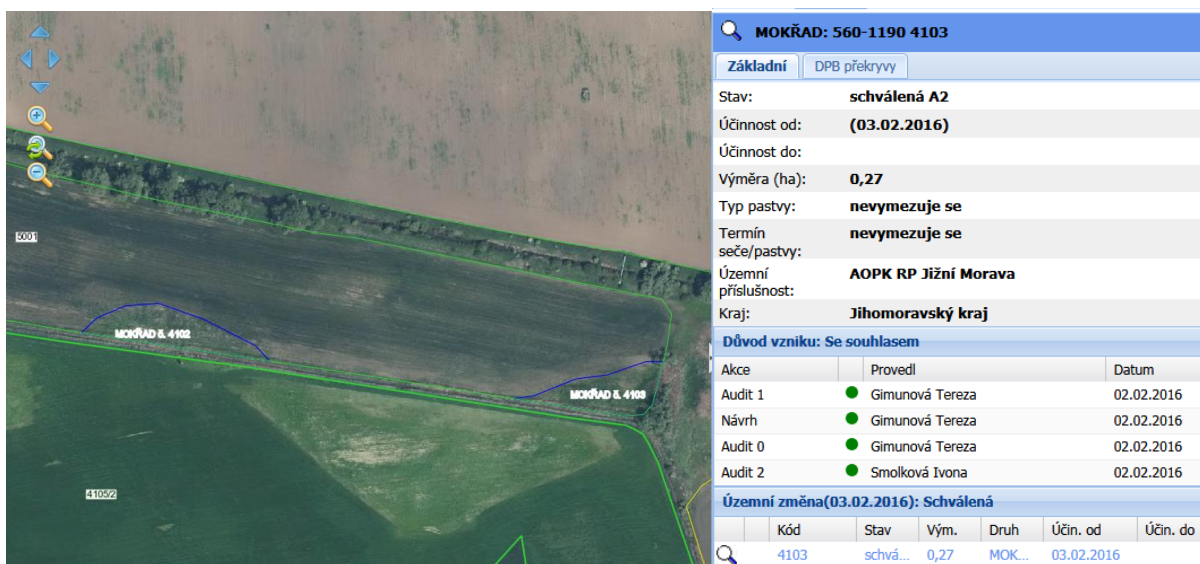
9.4 Aktualizace vrstvy ekologicky významných prvků (KP) v LPIS

Po provedení auditu 2 se zákres považuje za vymezený a schválený k registraci v LPIS – EVP. Registraci KP potvrzených auditem 2 následně zajistí v LPIS Státní zemědělský intervenční fond (Oddělení příjmů žádostí a LPIS), a to na základě písemného (e-mailového) podnětu ze strany MZe. Pokud vymezený mokřad/skalka nesplňuje podmínky pro evidování v LPIS (např. nepřiléhá k zemědělsky užívané půdě), SZIF písemně (e-mailem) vrátí tento prvek na OOP a na MZe k opětovnému posouzení.

Na každý KP evidovaný jako EVP mokřad/skalka se budou vztahovat veškeré podmínky výše uvedených nařízení vlády (tj. ochrana před poškozováním a rušením, zařaditelnost do neprodukčních ploch a způsobilost plochy pro platby).

Obr.: Zákres mokřadů (LPIS), audit 0 a 1

Obr.: Zákres mokřadů (LPIS), audit 2

Účinný enviro polygon mokřad představuje podnět pro SZIF – OPŽL pro vytvoření návrhu EVP mokřad. EVP mokřad je vždy kopií enviro polygonu mokřad. Evidence EVP mokřad se řídí metodickým pokynem pro evidenci EVP. Pouze účinný EVP může být použit v žádosti jako neprodukční plocha v rámci celofaremní ekoplatby, pokud jsou proto splněny všechny další podmínky.

9.5 Aktualizace – průběžná/mimořádná

Doplňování zákresů do návrhové vrstvy enviro polygonů mokřadů/skalek vymežovatelem v LPIS Enviro bude umožněno průběžně.

Mimořádná aktualizace bude probíhat vždy po implementaci nových ortofotomap do LPIS. Cílem mimořádné aktualizace je celková revize vymezení podle aktuálního stavu v terénu. Je vhodné, aby vymezovatel v tomto období provedl revizi vymezení všech mokřadů/skalek v jeho územní příslušnosti. V případě potřeby opraví zákres dříve vymezeného mokřadu/skalky, v případě samovolného zániku mokřadu/skalky zákres zruší. Celý proces schvalování se pak zopakuje.

9.6 Doporučení pro žadatele/uživatele

Je vhodné, aby si žadatel vyznačil polygon EVP mokřad/skalka evidovaný v LPIS v terénu (nejlépe pomocí GPS/GNNS). Dále je nutné, aby přesně dodržoval hranice polygonu EVP mokřad/skalka při agrotechnických operacích a na ploše mokřadu/skalky prováděl jen operace s povolením OOP, popř. v souladu s definovanými operacemi uvedenými v poznámce u vymezení EVP v LPIS (např. nesmí dojít k rozorání plochy polygonu EVP mokřad/skalky bez souhlasu OOP).

9.7 Zrušení ekologicky významného prvku (KP) – důvody, vyšší moc

V případě samovolného zániku mokřadu/skalky, zruší vymezovatel jeho zákres, a to na základě vlastního zjištění, zjištění SZIF nebo na základě podnětu ze strany zemědělce. V případě zásahu vyšší moci (mimořádných okolností) je nutné podat SZIF ohlášení, a to do **15 pracovních dnů** ode dne, kdy je tak příjemce nebo nabyvatel či osoba jím pověřená s to učinit.

Zrušení EVP lze provést také na základě vlastního zjištění SZIF, např. z kontrol na místě. V takovém případě SZIF podá návrh na zrušení s uvedením důvodu, který v LPIS potvrdí OOP.

10. Postup kontrol na místě (KNM) a vyhodnocování porušení

KNM, prováděná pracovníky SZIF, ověřuje hranice a plochu evidovaného mokřadu a skalky a dále soulad s definicí mokřadu a skalky dle NV LPIS (např. rozměry mokřadu). Kontrolní zjištění budou řešena jak v rámci procesu administrace žádostí o dotaci ve vztahu k podmínkám DZES 8 a základní ekoplatby, tak i v rámci procesu aktualizace LPIS – EVP jako předání podnětu k aktualizaci evidence.

Kromě hranic a plochy EVP bude kontrolou na místě sledováno i dodržování podmínek DZES 8 B., tzn. zda nedošlo ke zrušení (popř. snížení výměry KP) či poškození KP (viz kapitola 8).

Případné zjištěné porušení podmínek bude hodnoceno na základě následující tabulky.

HODNOTÍCÍ TABULKA PORUŠENÍ PODMÍNEK STANDARDU DZES 8B.

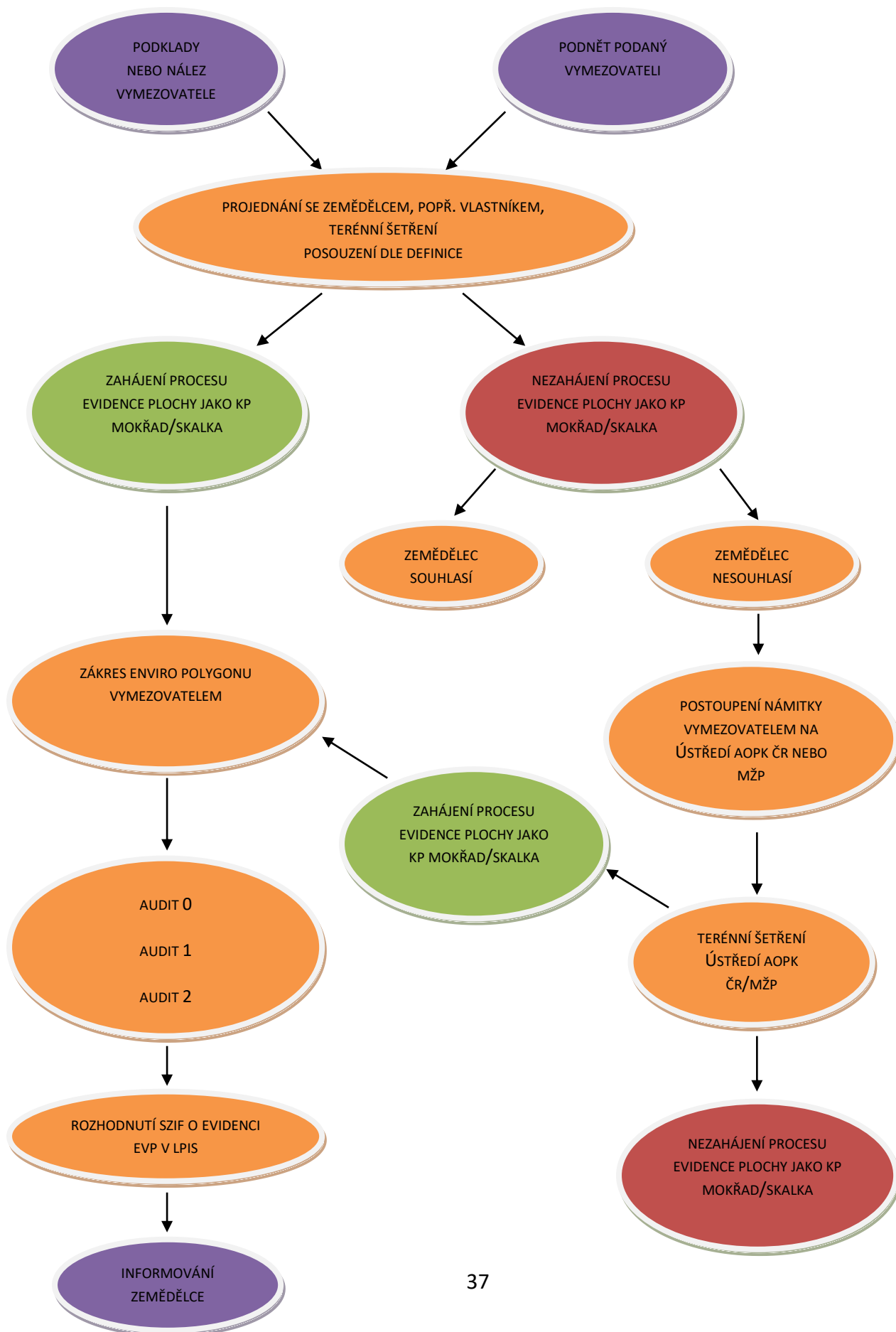
Standard	Kritéria	Stupně kritérií	Hodnocení
Standard 8B.	Rozsah	Malý	Došlo k poškození nebo zrušení krajinného prvku skalka nebo terasa.
		Střední	Došlo k poškození nebo zrušení krajinného prvku solitér nebo skupina dřevin.
		Velký	Došlo k poškození nebo zrušení krajinného prvku mokřad, travnatá údolnice, mez nebo stromořadí.
	Závažnost	Malá	x
		Střední	Došlo k poškození nebo zrušení výhradně dřevinné vegetace na krajinných prvcích mez, terasa, nebo travnatá údolnice.
		Velká	Došlo k poškození nebo zrušení krajinných prvků solitér, skupina dřevin, stromořadí, popřípadě došlo k poškození nebo zrušení krajinných prvků mez, terasa, travnatá údolnice, příkop, skalka nebo mokřad a nejedná se o případ střední závažnosti.
	Trvalost	Odstranitelná	x
		Neodstranitelná	Neodstranitelné porušení.
	Přímé nebezpečí pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat		Ne.
	Vztah k nařízení vlády č. 48/2017 Sb.		Příloha č. 2 odst. 7 písm. a)

11. Seznam zkratk

Zkratka	Význam
AEKO	Agroenvironmentálně-klimatická opatření
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
ČR	Česká republika
DPB	Díl půdního bloku
DZES	Dobrý zemědělský a environmentální stav

EU	Evropská unie (European Union)
EVP	Ekologicky významný prvek
G	Zemědělská kultura travní porost
GPS/GNSS	Globální polohovací systém (Global Positioning System) / Globální družicový polohový systém (Global Navigation Satellite System)
KNM	Kontrola na místě
KP	Krajinný prvek
L	Zemědělská kultura les
LPIS	Systém pro identifikaci zemědělských pozemků (Land Parcel Identification System)
M	Zemědělská kultura mimoprodukční plocha
MZe	Ministerstvo zemědělství
NP	Národní park
NV	Nařízení vlády
OOP	Orgán ochrany přírody
OPŽL	Oddělení příjmů žádostí a LPIS (SZIF)
PB	Půdní blok
PB/DPB	Půdní blok/díl půdního bloku (podle zák. č. 252/1997 Sb., v platném znění)
PDU	Právní důvod užívání
R	Zemědělská kultura standardní orná půda
EVP SD	Ekologicky významný prvek - Skupina dřevin
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
T	Zemědělská kultura trvalý travní porost
U	Zemědělská kultura úhor
ZPF	Zemědělský půdní fond

Příloha 1: Grafické znázornění postupu vymezení

Příloha 2: Kontakty jednotlivých pracovišť vymezuujících organizací

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Sídla regionálních pracovišť	Další kanceláře (správy CHKO)	
<p>Agentura ochrany přírody a krajiny ČR</p> <p>Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Slavkovský les</p> <p>Hlavní 504, 353 01 Mariánské Lázně</p> <p>Tel.: 951 424 101</p> <p>slavkles@nature.cz, DS: w9kdyqm</p>	<p>Agentura ochrany přírody a krajiny ČR</p> <p>Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Slavkovský les</p> <p>Závodu míru 725/16, 360 17 Karlovy Vary</p> <p>Tel.: 951 424 121</p> <p>slavkles@nature.cz</p>	
<p>Agentura ochrany přírody a krajiny ČR</p> <p>Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Český les</p> <p>Náměstí Republiky 287, 348 06 Pímda</p> <p>Tel.: 951 424 201</p> <p>ceskyles@nature.cz, DS: p89dyjj</p>	<p>Agentura ochrany přírody a krajiny ČR</p> <p>Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Český les</p> <p>Malá 38/9, 301 00 Pízeň</p> <p>Tel.: 951 424 222</p> <p>ceskyles@nature.cz</p>	
<p>Agentura ochrany přírody a krajiny ČR</p> <p>Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti České Středohoří</p> <p>Michalská 260/14, 412 01 Litoměřice</p> <p>Tel.: 951 424 301</p> <p>ceske.stredohori@nature.cz, DS: 6npdyiv</p>	<p>Agentura ochrany přírody a krajiny ČR</p> <p>Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti České Středohoří</p> <p>Bělehradská 1308/17, 400 01 Ústí n. Labem</p> <p>ceske.stredohori@nature.cz</p>	<p>Agentura ochrany přírody a krajiny ČR</p> <p>Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti České Středohoří</p> <p>Teplická 424/69, 405 02 Děčín</p> <p>ceske.stredohori@nature.cz</p>

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Jižní Čechy
nám. Přemysla Otakara II. 34, 370 01 České Budějovice
Tel.: 951 424 401, 951 424 411
jizni.cechy@nature.cz , DS: qxcdynt

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Jižní Čechy
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Blanský les
Vyšný 59, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 951 424 420, 951 424 415
blanles@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Jižní Čechy
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Třeboňsko
Valy 121, 379 01 Třeboň
Tel.: 951 424 440
trebonsko@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Střední Čechy
Podbabská 2582/30, 160 00 Praha 6
Tel.: 951 424 528
stredni.cechy@nature.cz , DS: ffydyjp

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Střední Čechy
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Blaník
Vlašimská 8, 257 06 Louňovice pod Blaníkem
Tel.: 951 424 531-4
stredni.cechy@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Střední Čechy
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Český kras
267 18 Karlštejn 85
Tel.: 951 424 552, 951 424 554
stredni.cechy@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Střední Čechy
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko
270 24 Zbečno 5
Tel.: 951 424 501-2
stredni.cechy@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Střední Čechy
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Brdy
262 23 Jince, č.p. 461
stredni.cechy@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Kokořínsko - Máchův kraj
Česká 149, 276 01 Mělník
Tel.: 951 424 601
kokorin@nature.cz , DS: ahwdypi

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Kokořínsko - Máchův kraj
Komenského 48, 472 01 Doksy
kokorin@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Liberecko	Regionální pracoviště Liberecko	Regionální pracoviště Liberecko	Regionální pracoviště Liberecko
	oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Český ráj	oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Jizerské hory	oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Lužické hory
U Jezu 10, 461 01 Liberec	Antonína Dvořáka 294, 511 01 Turnov	U Jezu 10, 460 01 Liberec	Školní 12, 471 25 Jablonné v Podještědí
	Tel.: 951 424 713	Tel.: 951 424 730	Tel.: 951 424 703
liberecko@nature.cz , DS: zqmdynq	ceskyraj@nature.cz	jizhory@nature.cz	luzhory@nature.cz
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	
Regionální pracoviště Východní Čechy	Regionální pracoviště Východní Čechy	Regionální pracoviště Východní Čechy	
	oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Broumovsko	oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Orlické hory	
Jiráskova 1665, 530 02 Pardubice	Ledhujská 59, 549 54 Police nad Metují	Dobrovského 332, 516 01 Rychnov nad Kněžnou	
	Tel.: 951 424 820-39	Tel.: 951 424 840	
pardubice@nature.cz , DS: kpddyvy	broumovsko@nature.cz	orlhory@nature.cz	
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	
Regionální pracoviště Vysočina	Regionální pracoviště Vysočina	Regionální pracoviště Vysočina	
	oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy	oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Železné hory	
Husova 2115, 580 01 Havlíčkův Brod	Brněnská 39, 591 01 Žďár nad Sázavou	Náměstí 317, 538 25 Nasavrky	
Tel.: 951 424 911	Tel.: 951 424 922	Tel.: 951 424 805	
vysočina@nature.cz , DS: 3hjdyhg	zdarvrch@nature.cz	zelhory@nature.cz	

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Jižní Morava
Kotlářská 51, 602 00 Brno
Tel.: 951 425 049, 951 425 045, 951 425 069
jizni.morava@nature.cz , DS: ngbdyqr

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Jižní Morava
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Pálava
Náměstí 32, 682 01 Mikulov
Tel.: 951 425 018
palava@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Jižní Morava
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Moravský kras
Svitavská 29, 678 01 Blansko
Tel.: 951 425 025
morkras@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Olomoucko
Lafayetteova 13, 779 00 Olomouc
Tel.: 951 425 136
olomoucko@nature.cz , DS: hwzdyhr

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Olomoucko
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Jeseníky
Šumperská 93, 790 01 Jeseník
Tel.: 951 425 117
jeseniky@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Olomoucko
oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Litovelské pomoraví
Husova 906/5A, 784 01 Litovel
Tel.: 951 425 155
litpom@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Moravskoslezské
Nádražní 36, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
Tel.: 951 425 401
moravskoslezske@nature.cz , DS: vvedyiy

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Moravskoslezské
Oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Poodří
Trocnovská 2, 702 00 Ostrava - Přívoz
Tel.: 951 425 315
moravskoslezske@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Moravskoslezské
Oddělení Správa chráněné krajinné oblasti Beskydy
Nádražní 36, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
Tel.: 951 425 401
moravskoslezske@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Moravskoslezské
2. května 1, 742 13 Studénka
Tel.: 951 425 320
moravskoslezske@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty
Nádražní 318, 763 26 Luhačovice
Tel.: 951 425 502
bilekarp@nature.cz , DS: f53dynz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty
Zarámí 88, 760 01 Zlín
Tel.: 951 425 520-7
bilekarp@nature.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Regionální pracoviště Správa chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty
náměstí Míru 1759, 698 01 Veselí nad Moravou
Tel.: 951 425 528-32
bilekarp@nature.cz

Národní parky

Sídla správ národních parků

Správa Krkonošského národního parku
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí
Tel.: 499 456 111
info@knap.cz , podatelna@knap.cz , ID DS ssxrbr7

Správa Národního parku a CHKO Šumava
1.máje 260, 385 01 Vimperk
Tel.: 388 450 111
vimperk@npsumava.cz , ID DS mmwuufk

Správa Národního parku Podyjí
Na Vyhlídce 5, 669 02 Znojmo
Tel.: 515 282 240
info@nppodyji.cz , ID DS 5qur2qf

Správa Národního parku České Švýcarsko
Pražská 52, CZ-407 46 Krásná Lípa
Tel.: 412 354 050
n.park@npcs.cz , ID DS u85x3zd

Příloha 3: Mapa územní působnosti vymezujících organizací

